

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/462/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519205193
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519205193.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00151653, zastúpeného: Roman Kvasnica a partneri s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská Cesta 130, proti žalovanému: A. G.O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, zastúpenému: JUDr. Róbert Selvek, so sídlom v Košiciach, Harčarova 2, v konaní o zaplatenie 53.971,04 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti žalovanej sumy 2.761,68 €, úrokov vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 8.256,31 €, úrokov z omeškania vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 1.309,61 €, úrokov vo výške 3% ročne zo sumy 2.671,68 € od 08.08.2019 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 17.820,47 od 08.08.2019 do zaplatenia **z a s t a v u j e.**

II. Vo zvyšku žalobu **z a m i e t a.**

III. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcovi s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 15.08.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 53.971,04 € spolu s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 05.12.2011 so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere, úver na bývanie (ďalej len „zmluva“) vo výške 55.000,- € s dohodnutou pevnou výškou úrokovej sadzby na obdobie prvých 3 rokov vo výške 5,59% (v priebehu trvania zmluvného vzťahu sa výška úrokov menila 2x, a to s účinnosťou od 05.12.2014 na 6,69% p. a. a s účinnosťou od 05.12.2017 na 3% p. a.). Žalovaný sa zaviazal žalobcovi vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom na bývanie v 360- tich splátkach po 352,36 €, splatných vždy do 12. dňa v mesiaci. Prvá splátka bola splatná dňa 12.02.2012 a konečná splatnosť úveru dňa 12.01.2042. Pohľadávka žalobcu bola zabezpečená záložným právom na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 05.12.2011. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca vyhlásil ku dňu 02.09.2016 mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby tak predstavuje sumu 53.971,04 € s príslušenstvom.

3. Súd vo veci vydal platobný rozkaz sp. zn. 13Csp/462/2019 zo dňa 15.10.20019 v zmysle žalobného petitu.

4. Žalovaný podal v zákonom stanovenej lehote vecne odôvodnený odpor. Mal za to, že sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú. V prípade, ak by sa preukázalo, že žalobca podal žalobný návrh pred uplynutím dňa 02.09.2019, vzniesol námietku premlčania voči všetkým nárokom žalobcu, ktoré sa stali splatnými pred 03.09.2016.

5. Súd uznesením zo dňa 21.11.2019 zrušil platobný rozkaz vydaný dňa 15.10.2019.

6. Žalobca vo vyjadrení k odporu vyčíslil nepremilčané a nezaplatené splátky pri zohľadnení trojročnej premlčacej lehoty. V zmysle vypracovaného nového vyčíslenia pohľadávky, t.j. pri zohľadnení 3 ročnej premlčacej doby pohľadávka žalobcu vyčíslená od 15.08.2016 do 07.08.2019, t.j. do pôvodného vyčíslenia pohľadávky žalobcom, bola v celkovej výške 65.710,56 € a pozostávala z istiny vo výške 51.299,36 €, úrokov vo výške 6.891,98 € (vyčíslených zo splatnej istiny 51.299,36 € za obdobie od 02.09.2016 do 04.12.2017, úrokovou sadzbou 6,69 % ročne vo výške 4.315,77 € a od 05.12.2017 do 07.08.2019 úrokovou sadzbou 3 % ročne vo výške 2.576,21 €), úrokov z omeškania vo výške 7.519,22 €, (vyčíslených zo splatnej istiny úrokovou sadzbou 5 % ročne za obdobie od 02.09.2016 do 07.08.2019). Po vyčíslení pohľadávky si žalobca od žalovaného uplatňuje riadne úroky vo výške 3 % ročne zo sumy 51.299,36 € od 08.08.2019 do zaplatenia a 5 % ročné úroky z omeškania zo sumy 51.299,36 € od 08.08.2019 do zaplatenia. Uviedol ďalej, že mimoriadna splatnosť úveru bola žalobcom vyhlásená ku dňu 02.09.2016 z dôvodu dlhodobého neplnenia si povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o úvere zo strany žalovaného, a to v súlade bodom 8.1, písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s., ktoré boli účinné v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (obdobne upravené aj v bodoch 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok a 8.1. a 8.2. Úverových podmienok, účinných v čase uzavretia zmluvného vzťahu). Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti teda nepredstavovalo reakciu žalobcu na nezaplatenie konkrétnej splátky. Je dôsledkom dlhodobého neplnenia si povinností zo strany žalovaného, ktorý po dlhšiu dobu nesplácal úver riadne a včas, t.j. neplnil si svoje záväzky zo Zmluvy o splátkovom úvere. Nereagoval ani na opakované výzvy žalobcu na doplatenie dlžných splátok, a teda riadne pokračovanie v úverovom vzťahu v zmysle uzavretej zmluvy. Keďže žalovaný omeškané splátky v stanovenej lehote nedoplatil, pristúpil žalobca v súlade so Zmluvou o splátkovom úvere, Všeobecnými obchodnými podmienkami a Úverovými podmienkami k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čím sa stal splatným celý dlh žalovaného. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že zo strany žalobcu nedošlo k uplatneniu práva v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako to predpokladá ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale jednalo sa o postup zmluvne dojednaný. Napriek tomu žalobca postupoval v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, čo do potreby výzvy, ktorá predchádzala samotnému zosplateniu úveru. Uvedené vyplýva aj z už predložených listinných dôkazov. Vzhľadom na nové vyčíslenie pohľadávky žalobcom zobrať žalobu čiastočne späť v časti žalovanej sumy 2.671,68 € (53.971,04 - 51.299,36), úrokov vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 8.256,81 € (15.148,79 - 6.891,98), úrokov z omeškania vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 1.309,61 € (8.828,83 - 7.519,22), úrokov vo výške 3 % ročne zo sumy 2.671,68 € od 08.08.2019 do zaplatenia (53.971,04 - 51.299,36) a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.820,47 € (69.119,83 - 51.299,36) od 08.08.2019 do zaplatenia a v tejto časti navrhol konanie zastaviť.

7. Žalovaný možnosť dupliky ďalej nevyužil.

8. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 03.09.2020. Žalobca sa pojednávania nezúčastnil, avšak jeho právny zástupca sa pojednávaniu zúčastnil. Nedostavil sa ani žalovaný a jeho právny zástupca. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe. Uviedol, že jedinou spornou skutočnosťou je vznesená námietka premlčania žalovaného, na ktorú reagoval čiastočným späťvzatím žaloby a mal za to, že v tomto štádiu konania je nárok žalobcu v celom rozsahu nesporný, nakoľko žalovaný vzniesol námietku premlčania iba pre prípad, ak by žaloba nebola doručená súdu do dňa 02.09.2019, žaloba bola súdu doručená dňa 15.08.2019. Nárok žalobcu považuje za dôvodný a v celom rozsahu aj za preukázaný. Zároveň mal za to, že sa jedná len o zmluvu spotrebiteľskú a nie aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z., keďže ide o úver na bývanie. V zmluve sa nenachádzajú žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Záverom si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

9. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

10. Podľa § 145 ods. 1, 2 a 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

11. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

12. Žalobca vo vyjadrení k odporu zobral žalobu čiastočne späť a to v časti žalovanej sumy 2.671,68 € (53.971,04 - 51.299,36), úrokov vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 8.256,81 € (15.148,79 - 6.891,98), úrokov z omeškania vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 1.309,61 € (8.828,83 - 7.519,22), úrokov vo výške 3 % ročne zo sumy 2.671,68 € od 08.08.2019 do zaplatenia (53.971,04 - 51.299,36) a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.820,47 € (69.119,83 - 51.299,36) od 08.08.2019 do zaplatenia z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Vzhľadom na to, že k čiastočnému späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním, súhlas žalovaného s čiastočným späťvzatím žaloby súd nezisťoval. Na základe uvedeného preto súd konanie v časti o zaplatenie sumy 2.761,68 €, úrokov vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 8.256,31 €, úrokov z omeškania vyčíslených do 07.08.2019 vo výške 1.309,61 €, úrokov vo výške 3% ročne zo sumy 2.671,68 € od 08.08.2019 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 17.820,47 od 08.08.2019 do zaplatenia zastavil.

13. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

14. Žalobca uzatvoril dňa 05.12.2011 so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 55.000,- € s dohodnutou pevnou výškou úrokovej sadzby na obdobie prvých 3 rokov vo výške 5,59%. Žalovaný sa zaviazal žalobcovi vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom na bývanie v 360-tich splátkach po 352,36 €, splatných vždy do 12. dňa v mesiaci. Prvá splátka bola splatná dňa 12.02.2012 a konečná splatnosť úveru dňa 12.01.2042. Pohľadávka žalobcu bola zabezpečená záložným právom na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 05.12.2011. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca vyhlásil ku dňu 02.09.2016 mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Žalobca si tak uplatňuje zostatok pohľadávky spolu s úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

15. Z výzvy zo dňa 03.08.2016 súd zistil, že žalobca oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 03.08.2016 vo výške 4.867,- € s tým, aby dlžnú sumu uhradil do 15 kalendárnych dní na účet žalobcu. Zároveň ho poučil, že ak sumu v stanovenej lehote neuhradí, banka bude oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii výkonu záložného práva, ktoré zabezpečuje pohľadávku.

16. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 02.09.2016 žalobca oznámil žalovanému, že banka vyhlásila ku dňu 02.09.2016 mimoriadnu splatnosť úveru.

17. Podľa ust. § 3 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov.

18. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť

obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

20. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

25. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 05.12.2011 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, žalobca má v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bol teda dodávateľom a veriteľom podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, nakoľko túto činnosť vykonáva v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Obč. zák.). Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 05.12.2011 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Občianskeho zákonníka. Zároveň sa ale nejedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. v platnom znení, a to s poukazom na ust. § 3 písm. c/ citovaného zákona.

26. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

27. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení

neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

28. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 14.08.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané. Zároveň žalovaný vzniesol námietku premlčania.

29. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 55.000,- €, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, žalobca v zmysle ustanovenia 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil ku dňu 02.09.2016.

30. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák. ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/214/2019, 3Co/228/2019, 9Co/280/2019, 1Co/201/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

31. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 02.09.2016 najneskôr pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 05/2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z výzvy (č. l. 146 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 12.05.2016 (podľa zmluvy o splátkovom úvere č. l. 29 - 34 spisu). Odo dňa 12.05.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v pondelok dňa 13.05.2019. Nakoľko bola žaloba doručená tunajšiemu súd až dňa 14.08.2019, súd žalobu vo zvyšku zamietol, nakoľko považuje nárok žalobcu za premlčaný.

32. Zároveň súdu neunikol odlišný názor v rámci senátov Krajského súdu v Košiciach k otázke premlčania v tom zmysle, že vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v §101 Obč. zák., v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. Pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 Obč. zák.), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie

celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Vychádzajúc z uvedeného by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade by začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 OZ trojročná, by bola skrátaná o tri mesiace). Aplikujúc tento názor na prejednávajúcu vec, ak sa úver zosplatnil pre splátku splatnú dňa 12.05.2016, premlčacia doba začala plynúť dňa 12.08.2016, t. j. uplynutím trojmesačnej lehoty odo dňa 12.05.2016, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie a uplynula v pondelok dňa 12.08.2019. Žalobca súdu doručil žalobu až dňa 14.08.2019, teda aj v zmysle tohto odlišného právneho názoru k otázke začatia plynutia premlčacej lehoty v prípade mimoriadneho zosplatnenia podľa ust. §§ 53 ods. 9, 565 v spojení s §§ 100, 101, 103 Občianskeho zákonníka, je nárok žalobcu premlčaný.

33. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

35. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

38. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný a zároveň zavinil čiastočné zastavenie konania v sume 2.761,68 € s prislúšenstvom, preto má úspešný žalovaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcovi. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).